

Eenzaamheid grijpt thuiswerker bij de keel

De tweede coronagolf maakt dat het normale kantoorleven steeds verder uit zicht raakt. Ondertussen komen de nadelen van thuiswerker steeds duidelijker in beeld. Eenzaamheid en gebrekkige samenwerking bijvoorbeeld. Kan een wandelbila helpen?

Toen ze er dit voorjaar binnen een paar dagen in waren geslaagd alle 600 medewerkers van huis uit aan het werk te krijgen, waren ze bij verzekeraar Unigarant apetrots. 'Er werken per saldo meer mensen dan normaal en we produceren meer. Met een houding van *Wir schaffen das* sloegen we ons erdoorheen', zo blikt algemeen directeur Peter Siewers terug.

Een halfjaar later is de stemming toch wel veranderd, vertelt hij — vanuit huis in Lochem. In de zomer hield iedereen zich vast aan het idee dat er na 1 september meer ruimte zou komen voor werken op kantoor. 'Nu is de vraag hoelang dit gaat duren. Het einde is ongedefinieerd.'

Aanvankelijk meldde elk bedrijf blijverast dat de productiviteit was gestegen. Werknemers schonken ongetwijfeld een deel van hun reistijd aan de baas. En vergaderingen duurden korter. Hoewel Siewers de productiviteit nog steeds 'acceptabel' noemt, laat een recente peiling van netwerkzite LinkedIn zien dat de vraag of mensen thuis wel productief kunnen zijn nu de grootste kopzorg is voor 32% van de Nederlandse ceo's.

Tijdens de eerste lockdown werd thuiswerken behoorlijk opgehemeld — mede om het moreel hoog te houden. Achter het beeldscherm op de keukentafel kon iedereen zich een beetje spiegelen aan de 'zorghelden' die zich ontfurden over de covidpatiënten. Naarmate de eindstreep verder uit zicht raakt, komen ook de nadelen nadrukkelijker in beeld. Bij veel mensen is de rekeruit. Tot overmaat van ramp vallen buiten de blaadjes van de bomen. Niet alleen de virussen grijpen hun kans, maar ook de herfst- en winterdepressies. Burn-outs liggen op de loer.

GEMIS AAN SOCIALE COHESIE

Tot de zomer was het een kwestie van volhouden. Sindsdien hoor ik heel veel klachten over een gebrek aan verbinding. Elke morgen zelf opstarten, nergens zomaar kunnen binnenvallen om iets te regelen, het slepende gedoe met videomeeting. We missen de sociale cohesie van werk', zegt Bart Verhaagen van training- en adviesbureau De Crux. Hij adviseert veel overheden.

Teams verzinnen via Teams minder spontaan nieuwe ideeën dan in een zaaltje waar ze ook non-verbaal met elkaar communiceren. Managers vragen zich verwijfeld af hoe ze de bedrijfscultuur of zelfs maar simpele handelingen moeten overbrengen op, veelal jonge, nieuwe medewerkers. Een voorbeeld: collega aanschieten is er niet meer bij. Bij Unigarant waren nieuwelingen voor de nieuwe lockdown de enigen die een deel van hun opleiding op kantoor kregen.

Volgens Arno Nienhuis, die zes weken voor de eerste lockdown begon als directeur Benelux bij LinkedIn, is er digitaal heel veel mogelijk. 'Creëer een buddysysteem. Laat ze meelopen bij afspraken met klanten.'

Nienhuis merkt in gesprekken met klanten dat bij hen de zorg over motivatie en geestelijk welzijn van hun medewerkers toeneemt. 'Je kunt je ook afvragen of mensen zich wel ziek melden als ze toch thuis zijn, ook mede gezien de onzekerheid over hun baan. Werkgevers zijn ook bang dat het vele thuiswerken de bedrijfscultuur negatief beïnvloedt.' Twee derde van de gepeilde ceo's vindt dat die schade oploopt.

Hoewel Nederlandse managers zich minder zorgen maken over gevoelens van eenzaamheid dan hun collega's in Engeland, Duitsland en Ierland, staat die vrees voor directeur Siewers van Unigarant wel voorop. 'Hoe zitten die 600 mensen in hun vel, hoe

Beelden van het lege kantoor van verzekeraar Unigarant in Hoogeveen. Vanaf de lockdown in maart 2020 werken alle medewerkers thuis.

FOTO'S: ROGER CREMERS VOOR HET FD

Heeft hybridewerken de toekomst?

Onderzoek van kantoorinrichter Ahrend onder 600 werkgevers laat zien dat de meerderheid van de werkgevers verwacht dat de bezettingsgraad van het coronaproofkantoor minder dan 60% zal zijn. Volgens het LinkedIn-onderzoek verwacht 40% van de ceo's dat hun personeel ook na de pandemie vaker thuis

zal werken. In Nederland is dat maar 30% — maar mogelijk werken hiervoor de crisis al meer mensen thuis. Directeur Peter Siewers van Unigarant denkt voor zijn medewerkers aan 2 à 2,5 dag per week. '90% wil dit ook in de toekomst. Ze hadden die flexibiliteit eerder nooit als pluspunt ervaren.' Ook Bart Verhaagen van training- en

adviesbureau De Crux meent dat het experiment de 'weerstand' tegen thuiswerken heeft gebroken. 'Het was niet duidelijk dat werken op kantoor zo verstorend was. De negatieve kanten moeten we ondervangen.' Hybridewerken heeft volgens hem de toekomst, waarbij het kantoor dient voor verbinding en strategische onderwerpen.

zit het met hun energieniveau? Wat weet en zie je nu niet?

'We zien het gemis aan sociaal contact over de hele lijn toenemen', zegt Henk Noort van onderzoeksbureau Stakeholders-Lab, dat een Nationale Thuiswerkmonitor bijhoudt. Hoewel werkgeuk en 'wij-gevoel' nog steeds ruim voldoende scoren, ziet hij vooral alleenstaanden en millennials — die rond 2000 zijn gaan werken — 'helemaal gek' worden.

GESPREKKEN IN DE BUITENLUCHT

'Vergaderen via Zoom of Teams is dodelijk vermoeiend. Millennials hebben de meeste last met de verstoorden balans tussen werk en privé. Dat komt deels door kinderen, maar ze hebben ook meer behoefte aan sociaal contact. Ze zitten wel de hele dag op apparaten, maar willen toch mensen van vlees en bloed zien. Ergens is dat een positieve uitkomst van het experiment. We worden ons bewust hoe belangrijk verbinding en relaties zijn. Daar stonden we niet bij stil.'

Bij Unigarant, met relatief veel jonge werknemers, hebben ze van begin af aan scherp gekit op het zichtoverruim, maar dit ligt nog steeds lager dan ooit, vertelt Siewers, die tevens directie bij moederbedrijf ANWB is. 'De mens is natuurlijk gemaakt om mobiel te zijn. Je merkt dat isoleren niet goed is voor de motivatie en de energie, zeker als we in onze vrije tijd ook minder mogen door de lockdown.'

Om het isoleren te doorbreken, stimuleert hij 'wandelbila's': gesprekken in de buitenlucht. Hulpmiddelen voor thuiswerken stuurt hij niet per post, maar laat hij afleveren door leidinggevenden. Voor de jongste thuiswerkers had hij met een cateraar afspraken voor ontmoetingen op een buitenlocatie, waar mensen vooral niet over het vi-

rus moesten praten. Nienhuis van LinkedIn is enthousiast over *mystery coffees*, virtuele gesprekken tussen medewerkers van verschillende afdelingen zonder specifiek doel.

Philips-topman Frans van Houten wees er al op dat vooral mensen in creatieve functies lijden als ze niet fysiek met elkaar kunnen werken. Hij noemde onderzoek en ontwikkeling en marketing. Dat is schadelijk voor de resultaten. Siewers liet afgelopen zomer projectteams van acht tot tien mensen bij elkaar komen op het hoofdkantoor voor strategische brainstormsessies. 'De grote vraag is nu wanneer dat weer kan.' Kijkend naar de periode na de lockdown verwacht hij dat het

'Isoleren is slecht voor de motivatie en energie, zeker nu we in onze vrije tijd ook minder mogen'

kantoor alleen gebruikt zal worden voor essentiële functies als sociaal contact en teamsessies om nieuwe producten te bedenken.

In functies met een duidelijk taakveld gaat thuiswerken heel goed', zegt coach Bart Verhaagen, 'maar alles wat brede interactie vraagt, is ingewikkelder. Je hoort niet meer wat er speelt of dat de "legerleiding" iets waarmee jij bezig bent allang heeft afgeschoten.' Hij ziet dat grote gemeenten die weer aan de slag wilden met strategische kwesties, dat opnieuw laten liggen. 'Creativiteit zit zeiden in één iemand. Samen kom je tot interessante ideeën. Dat proces, waarin het alle kanten op vliegt, is online moeilijk na te bootsen. Maar voor brainstormachtige dingen bestaan wel degelijk nieuwe oplossingen. Je kunt in de chat bijvoorbeeld beter typen dan door elkaar heen praten.'

Een potentieel knelpunt is dat sommige leidinggevenden niet zijn uitgekoken op hun vermogen online te coachen. Het is niet iedereen gegeven om via een beeldverbinding in één keer te zeggen wat hij of zij te zeggen heeft. Een goede chef moet daar oog voor hebben, hoewel die ook minder signalen krijgt. Verhaagen: 'Je ziet het niet als iemand met zijn knieën zit te bewegen. Een deel van de mensheid is gevoelsmatig ingesteld. Die krijgen online geen tijd om dingen af te wegen. Ze missen het gevoel dat ze dingen samen doen, terwijl ze dat wel nodig hebben.'

Hij doet nu workshops om mensen te laten ervaren wat werkelijkheid gebeurt bij een online sessie. 'Een inhoudelijk goede leider met wat minder goede menselijke kwaliteiten heeft een probleem, want dat laatste wordt nu uitvergroot. Ook als je daar wel goed in bent, moet je nu trouwens extra contact zoeken om het hele team op de rit te houden.'

Riethoven, 27 oktober 2020

Afgelopen week kopte het FD met dit artikel.

Wij hebben 4 concepten voor je, waarmee we cultuur en welzijn van onze mensen kunnen ondersteunen! Vier concepten die gegeven de situatie een creatieve invulling zijn om **samen** door deze periode te komen.

Laat even weten welk concept je aanspreekt. We vertellen er graag meer over!

Onderstaande prijzen zijn exclusief 21% btw en verzendkosten.
De verzendkosten bedragen € 10,75 per pakket in Nederland.

Veel groeten,
Leverancier van Aandacht

Frank

Uitje MAASTRICHT

FOOD - FIT - FUN

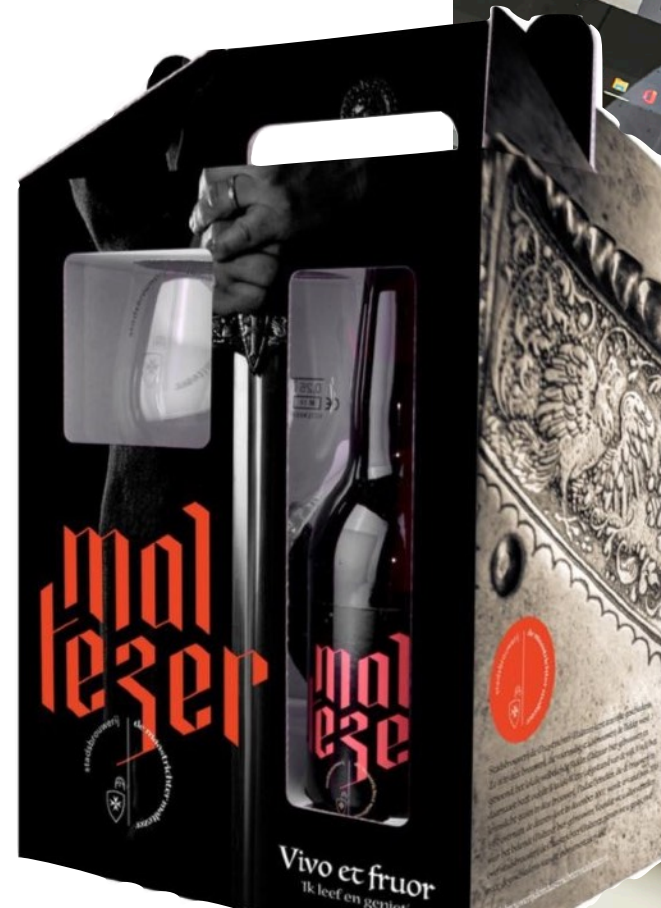
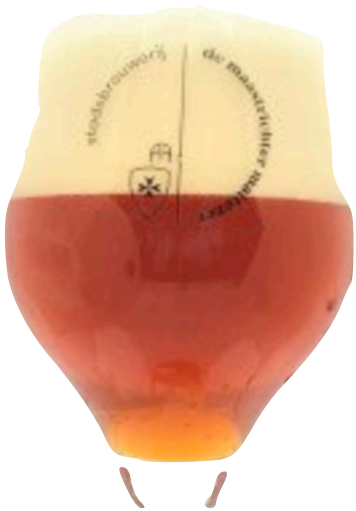
WINE-i-NAR

TEAM UITJE MAASTRICHT!

ONDER LEIDING VAN
TON DE LEPPER,
EIGENAAR VAN DE
MAASTRICHTER
MALTEZER.

Een dagje naar Maastricht?

Onder de bezielde leiding van Tom de Lepper een virtuele tour maken door Maastrichts herrezen brouwerij de Maastrichter Maltezer. Een kijkje achter de schermen! Benieuwd hoe het brouwproces nou eigenlijk werkt? Wij hebben alle antwoorden voor je! Tijdens de rondleiding word je ondergedompeld in de lokale (bier)geschiedenis gecombineerd met het heden. We gaan tijdens deze tour een reis maken door de 19e eeuw tot aan de 21ste eeuw naar het huidig brouwproces. Een visuele tour met uiteraard de nodige bieren om te proeven!

Het programma & de kosten van ons team uitje

- Welkom! Wie is De Maastrichter Maltezer?
- Hoe proef je bier? Bier 1: Hiervoor gaan we de Royale Martinus gebruiken.
- Rondleiding door de microbrouwerij.
- Tijdens de rondleiding proeven we bier 2: De Maltezer.
- Vragenronde en bier 3: De Krachtige Victoria.

Tijdens de rondleiding en het proeven kunnen mensen live vragen stellen.

Het is overigens handig om het team niet te groot te maken. Dan ontstaat er snel anonimiteit.

De deelnemers aan het dagje uit sturen we ruim van tevoren een pakket met daarin:

- De bieren die we gaan proeven.
- Een handig proefformulier.
- Een fraai glas van De Maastrichter Maltezer.
- Een zakje noten ter begeleiding van de bierproeverij.

De bierproefdoos kost € 19,95 per deelnemer (exclusief verzending).

De rondleiding door de brouwerij kost € 100,- vanaf 10 - 20 deelnemers.

FFF

Food - Fit - Fun

Samen met Sanne Bernhart, auteur van het boek *FOOD FIT FOCUS* dat op 19 november a.s. uitkomt gaan we een actief team uitje organiseren.
Digitaal & met Fun!

Eenzaamheid, sociale armoede, te weinig beweging in een 'angstige' wereld. Een potentieel afbreukrisico voor de gezondheid van 'onze' mensen, maar ook een kans! We zullen als bedrijf events moeten organiseren om te werken aan engagement, betrokkenheid. Dat is de basis van de cultuur.

Food Fit en Fun programma

Onder leiding van Sanne plannen we een ochtend-sessie.

- We beginnen om 11:00 met een kleine wandeling, lekker naar buiten. Met de oortjes in blijven we met elkaar in verbinding en we willen even weten hoe het gaat met iedereen.
- Daarna geeft Sanne een sessie Work@home oefeningen. We zitten de hele dag maar te zitten. Dat is niet goed voor ons lijf, niet goed voor de creativiteit en niet goed voor ons geluk.
- Rond lunchtijd eten we een aantal heerlijke kleine gezonde 'hapjes'. Alle deelnemers hebben ruim van tevoren een FFF Pakket ontvangen.
- Na de lunch volgt nog een oefening om ons brein even wat te ontspannen.

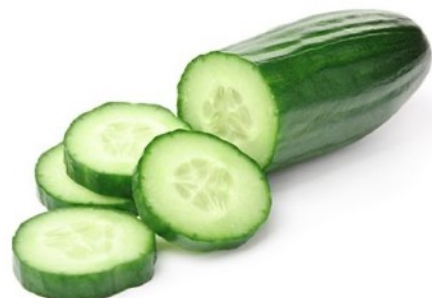
Rond de klok van 13:30 kunnen we fris en fruitig aan het werk!

Inhoud FFF Pakket

Het pakket dat de deelnemers ontvangen, bestaat uit een yogamat, de ingrediënten voor de lunch. Een jar met een verantwoord rietje en wat ingrediënten om er een gezond drankje van te maken.

De kosten van deze FFF Sessie

De kosten van deze 2,5 uur durende sessie bedraagt **€ 350,-**

Het aantal deelnemers is max. 25. Anders gaat het ten koste van de onderlinge interactie.

De kosten van het FFF Pakket incl. yogamat, de jar en ingrediënten zijn

€ 25,00 exclusief verzendkosten

Het boek Food Fit Focus kost **€ 26,95**

Wijnproeverij

We moeten weer meer lol gaan maken! De wine-i-nar is daar een perfect middel voor. Het is een combi van interactie tussen de proevers, inspiratie om wijn te leren proeven en gezellig wat wijnen te proeven.

Het juiste glas

De relaties
ontvangen een
doos met daarin
een aantal
ingrediënten voor
een goede
wijnproeverij.
Onmisbaar is het
juiste glas.

De wijn

In de doos
uiteraard ook 3 of
6 flessen wijn.

Proeven

Samen met de wijnen en het
glas ontvangt men een vel met
daarop de wijnen. Hierop kan
men notities maken. Het vel is
ook handig voor het
beoordelen van de kleur.

Wine-i-nar

We plannen een gezamenlijke
afspraak met de relaties. De
ontmoeting duurt ca. 1,5 - 2 uur
en bestaat uit 3 of 6 flessen wijn.
We hebben drie wine-i-nar
pakketten.

Standaard zit in de prijs van alle
pakketten:

2 glazen,
proefformulier,
verzendoos,
en uiteraard 1,5 - 2 uur aandacht!

Pakketten

Heerlijk: 3 flessen wijn € 64,95

Lekkerder: 3 flessen wijn plus
kaasje en toastjes € 75,95

Goddelijk: 6 flessen wijn plus
kaasje, olijfs en schaaltes.
€ 140,00

CONCEPT #4 VERJAARDAGSKIT

Met de **Verjaardags-Kit** gebruiken we het verjaardagsmoment van een medewerker als sociaal contactmoment voor het team. Even 'gezellig' kletsen. Doordat iedereen dezelfde kit ontvangt ontstaat er ondanks de afstand verbinding.

De jarige job nodigt een aantal collega's uit voor de verjaardagskoffie.

De jarige job ontvangt een leuk cadeautje van de leidinggevende samen met de Verjaardags-Kit (2 cakejes en 4 kaarsjes).

Collega's schrijven online een leuke verjaardagskaart. Die zit bij de kit. De collega's geven een bezorgadres voor de kit door. Zaak of thuis. Ook zij ontvangen de kit.

Er wordt een zoom of teams afspraak gemaakt. Tijdens deze ontmoeting feliciteren we de jarige collega en hebben we tijd voor een praatje pot met koffie/thee en cake!

Om 10:00 met z'n allen een koffietje met cakeje. De jarige pakt het cadeautje uit en blaast met de kaarsjes een nieuw jaar in...

VERJAARDAGS-KIT

De kosten van de kit.

Een en ander is afhankelijk hoe we dit verjaardagsfeestje aanpakken. Er zijn 3 opties.

Het verjaardagsgeschenk van de jarige valt niet onder de WKR.

#1.

De jarige vraagt 5 collega's.
Jarige ontvangt een presentje
met kaart.

Jarige ontvangt de koffiekit.
Collega's ontvangen koffiekit.
Leidinggevende ontvangt sms.

Kost € 97,50

#2.

De jarige vraagt 5 collega's.
Jarige ontvangt de koffiekit
met kaart.

Collega's ontvangen koffiekit.
Leidinggevende ontvangt sms.

Kost € 78,50

#3.

De jarige vraagt 5 collega's.
Jarige ontvangt een presentje
met kaart.

Leidinggevende ontvangt sms.

Kost € 32,75

